

במצלמה באותה מלחמה. כאשר התגייס לצה"ל הפך לצלם של שבועון צה"ל בחנוה. אחרי שחרורו ביקש לעבור לא-הבתו השניה, לים, לציריחהסוהר. בקשתו נדחתה. תורו סירבו לרכוש למענו ציוד למעבדת-צילום, מפני שהיו חסרי-אמצע-עים. גל נאלץ לפתח את צילומיו במעבדות של חברים, תוך שהוא נתפס בהדרגה ללאוש תהומי.

גל עגור לא יכול היה עוד לשאת את

מתאבד גל עגור (עם ירידתו לזאת) אקדח לרגל

הייו. הוא נסע לחיפה, לן בדירת אמו. הוא ביקר אצל חברי-לדודו, שהחזיק אקדח לקניות אחו גל באקדח. הסתגר בחדר-האמבטיה, הצמיד את קנה האקדח לרקתו וסיים פרשת חיים קצרים וטוערים.

סיפורו הפשוט, הקולח והמרתק של יותם ראובני מדהים. ראובני, שהקדיש את שנו תיו האחרונות להתמקדות בעולמם של ההומוסקסואלים בארץ, מצליח כאן להביא תיאור אוטנטי של גיבור הדור העכשווי, שכל אשר נותר לו הוא לתקוע כדור ברקה. בינות מלאות אווירה אר-טגית, ישירה ואמינה של בני-הנעורים, מופיעות הערות בנוסח: "ראני - שהח" מצתי, בכני דורי כולם, את הביטניקים, משיגם שאו היינו ילדים; את ההיפים, משיגם שאו היינו חיילים..." וזה מוכיח את גיבורו של הבט אחרה בוטס לג'ון אוסבורן, המסביר שאחרי המלחמות הגדולות כל שנתר לבני דורו לעשות "הוא לקפוץ על הכביש, מתחת לגלגליו של איטובים פן קומתיים..."

בלב גלריה של דמויות צעירים ממורמ-רים, לוגמי טיפה-מרה ומנפטי חשי מתקתק, נמלט המספר, ועמו כמה מחב-ריו, אל קיבוץ בדרום, אל עיר-מקלט. שם חושף המספר את דליה, אהבתו של גל: "ובאהד הביקורים האלה סיפרה לי על אהבתה את גל. היא אמרה כי הוא לא מיהר לשכב איתה, אף שידע כי יוכל לעשות זאת כל אימת שירצה בכך, ולכ-סוף, כאשר ביקש, והיא נעתה לו, הוא אהב אותה מתוך ריחוק ועצב, כאילו הייתה בתולה או משהו כזה. והוא דיבר על הנשים הקדושות שמופיעות בציווי הקיר של הכנסיות, היתה לו אסוציאציה מיוחדת כזאת. אולי בשל כך התאהבה בו, אם כי אז, ובוראי עכשיו, קשה לדעת למה בדיוק היתה כוונתה, כאשר דיברה על אהבה..."

קטע הסיום בחיים קצרים וטוערים של ראובני הינו אחד מקטעי היחיד הנהדרים שחוברו בשנים האחרונות, והוא מתמצת בתוכו את כל מכאובי הדור הצעיר הזה,

מוקד והתרנגול

בחטף

● חוקר-הספרות, הפרופ' דן מירון, פירסם בגיליון פברואר של הירחון מחברות, ברשימה התודעות למשוררת, העוסקת במשוררת יוכבד בת-מרים, סיפור שסיפרה לו המשוררת על חברה-הכנסת משה שמיר: "....את הסיפורים שלו לא צריך לקרוא עד הסוף... הם כמו פירות ראשונים על העץ, יש אודם בלחי ועלים ירוקים, ואפשר לברך שהחינו, אבל אל תשים בפה - מר ותפל..." התוצאה היתה רשימה של שמיר במעריב, שם תקף במראת את דן מירון. בניגוד לפראות השמירית, הפגין מירון אבירות כלפי שמיר ודאג להזמינו להשתתף כאורח בערב שנערך בצוותא לזכר המשוררת המנוחה בת-מרים. שמיר התחמק מהשתתפות מטעמים של "סיבות משפחתיות". אגב, בהספדים השונים על המשוררת בת-מרים, נמנעו המספידים והמבקרים להזכיר, כי המשוררת היתה אשת-נישואין של הסופר חיים חזן. ● ידיעה שפורסמה במדור זה לפני שבועיים ציטטה קטע ביקורת מתוך השבועון הירושלמי כל העיר, שכתב על ערב משוררים ירושלמי, כי חרייך-השירה הירושלמי אהרון שבתאי (חרא, מוות) אמר על גבריאל מלוקר: "כל תרנגול שיגיש לו למוקד שיר - הוא ידפיס". הדברים לא היו מדויקים. מוקד מעיר, כי שבתאי אמר בערב זה שגם אם היה נגיש למוקד אדם בעל מראה מכוער כפני תרנגול הרי שמוקד היה בוחר את שירתו בהתאם לערכה, ולא לפי מראהו... אגב, מוקד עשוי לתבוע את השבועון הירושלמי על פי חוק-לשון-הרע. ● הסופר המצרי החשוב תאופיק אל-יחכים נעצר לפני כשבועיים על-ידי שילטונות המס המצריים בהאשמה של העלמת מס בסכומי-ענק. יחד עמו נעצרו עוד 43 מבכירי הסופרים והמשוררים במצריים. ● מילחמת-נשים אכזרית מתנהלת בימים אלה בטרקליני הספרות של ניריורק. הסופרת מוארי מקארתי (הקבוצה) תקפה את הסופרת ליליאן הלמן וטענה כי היא "סופרת גרועה ובלתי ישרה, וכל מילה שהיא כתבה או כותבת היא שקר..." הלמן תבעה את מקארתי לדין על הוצאת-דיבה. אלא שמפנה התחולל באחרונה במאבק שבין שתי הסופרות, כאשר הסופר נורמן מילר (שסיפורו העגורניס והחתיס עומד לצאת בימים אלה במהדורה עברית מחודשת) קרא לשתי הסופרות המכובדות והמבוגרות, להניח את נשקן: "בעבר הרגו הגברים זה את זה בדירקב, היום מנסות לעשות זאת הנשים..." ● ●

טונות ונשלה למרכז-שיקום, שם הוא עובר שטיפת-מוח ומת.

1985 הוא עולם שהכוח הדתי המפעיל אותו הוא האיסלם, שעצמותו באה מכוח הנפט. בתו של ג'ונס נלקחת על-ידי אחד מנסיכי הנפט לשמשו בהרמונו. זה עולם אותו מתאר בורג'ס כך: "והאיסלם היה לא רק המידבר הלוהט כראם גם האוק-יאנוס הקר, כיוון שהנפט מהים הצפוני ניתן כעכום לערכים תמורת מלווה לי-ממשלה, אחרי שקרן המשכע הבינלאומית כנרה את קופותיה כבריטניה כפעם אחת רונה, והגיע מועד הפירעון והממשלה לא יכלה לכפות את החוב והגלתי הסחר הני-פו מעל למיגדלי הקירוח והשאיכה בימי-הצפון. הערכים הצחקקו כבריטניה לצי-מיתות. הם היו הבעלים של אל-דורצ'יס"

שלא נותר לו בעבור מה לחיות ובעבור מה למות (ראה: ציטוטון). אין ספק, שסיפור קולח, אמיתי ומרתק זה, מעמיד את ראובני במרכז העשייה הספרותית של שנת 1980. יותם ראובני מביא את הכא-בים של הפרט, בחפיפה האימה שהפולי-טיקה משרה על החברה הסובבת את הפר-טים הכואבים המאכלסים את ישראל.

סיפור זה שקול לתריסר ספרי-מקור שראו אור באחרונה, וניכתבו בידי כל מיני בעלי יומרות, שכל קשר ביניהם לבין הספרות הישראלית בהווה הוא מקרי בהחלט. אין ספק, ששיצאתו של ראובני ממעגל תיאור המיעוט ההומוסקסואלי, נר-שא שהיה זקוק לעוצמת תיאורו, מקדמת את ערכו כסופר מעולה.

אנתוני בורג'ס סיוט פיקח ומפוכח

מר, אל-קלאריג'ס, אל-בראינס, אל-היל-טון ועוד, ובמשכאות התגשו משקאות קלים ולא ניתן קרל-חזיר לפת-שחרית... וכקרב יעמוד ברחוב סמית הגדול הסמל של עוצמתם - מסגיד אל-חראם, המיסגד הגדול של לונדון. כדי להזכיר לבריטניה שהאיסלם אינו רק דת העשרים, זרמו אליו באין-עוצר המוני מוסלמים פאקים-מאניים ומורח-אפריקאיים הרוצים..."

ישוע הנוצרי בעולם זה הוא נבי עיסא, למרות שבמרתפים או בקטקומבות של לונדון יש ישוע מהתרתי שאותו עובדים ואליו מתפללים המוסלמים.

סיפרו זה של בורג'ס הוא ספר פיקחי ומפוכח מאוד, על סיוט שהכל מתפללים שלא יתרחש הוא קרב ובא, כמו מוכיח את תורתו של אוסוואלד שפנגלר או-דית שקיעת המערב.

גיבור דורנו

תרגום

1985

אנתוני בורג'ס נחשב לאחד הסופ-רים הפוריים ביותר בספרות הבריטית העכשווית. ספריו מהווים שטטנו של המ-צאות קומיות מהולות בטרגיות האנושיות. הוא התפרסם בעולם הרחב בספרו התפוז המיכאני, שחולל מהפכה במושגים קול-נועיים. בימים אלה ראה אור בתרגום לעברית סיפרו של בורג'ס 1985, המכיל שני חלקים: הראשון כתוב ברובו בצורת שאלות ותשובות, העוסקת בעולם שאותו תיאר ג'ורג' אורוול בספרו 1984. החלק השני של הספר כתוב במתכונת של גר-בילה קצרה. בה פורש בורג'ס את סיוט-הזוועות הפוליטי מפניו הוא חרד בהווה של סוף שנות ה-70. ב-1985 נשרפת אשת הגיבור למות בבית-החולים, משום שהכבאים הכריזו על שביתה. או, כמאמר של בורג'ס: "האגודים המקצועיים מפ-גינים עכשיו אותו הוסר אחריות אנרשית שהיה איפייני לקפיטליסטים בעבר...". אנגליה היא חברת-צריכה ההולכת ומתי-דרדרת עקב אינפלציה זוהרת ושביחות תכופות. גיבורו של בורג'ס מחליט למרוז במציאות הסובבת אותו, בדומה לויינס-טון סמית של 1984. ג'ונס קורע את תעודת-החבר באיגוד-המקצועי שלו ומח-ליט להפוך למר-שבייתה. הוא מצטרף לחבורה של פושעים, נתפס בידי השילי-

* אנתוני בורג'ס - 1985; עברית: אריה חכה; הוצאת יתד, 212 עמודים (כריכה רכה).

בסיפור חיים קצרים וטוערים מאת הסופר יותם ראובני, שראה אור בחוברת החדשה של הירחון לספרות פרוזה, מצליח המחבר להציג את מכאוביו של בן-הדור, לפני שהוא שולח יד בנפשו. להלן כמה ממכאוביו/מחשבותיו:

"גד הניה את האקדח על אדן החלון בחדר, והתפשט לאיטו. אחר-כך הניח את האקדח על הכר. היתה חשיכה. היתה דומיה בחדר. המינית היס היתה קרובה... בכי מפחיד אותי. אולי בגלל שאני לא ידעתי לבכות כאשר הייתי צריך לבכות, ואמרתי לעצמי שעליי להגוע כגבר, קברתי הכל בתוכי... עכשיו, למשל, מה אני יכול לומר על עצמי? אני בן עשרים ושתיים ואני לא מאושר... אני משועמם עד מוות. לא משנה אם היתה לידות מאושרת, כחולה, אדומה, מימי, סתמית. לא משנה אם היה לי טוב אחר-כך או לא, אם שתקתי כאשר לא הייתי צריך לשתוק, או לא. גם העצב והפחד ליצור קשר אינם מעלים ואינם מורידים. מה זה ליצור קשר? מה זה להראות לשרית את כל הירקות הזאת שבתוכי... יהיה לי סטודיו ואני אתחנף ללקוחות ואני אצלם, כליכך הרבה אנשים אני אצלם, ומי יזכור כיצד נראיתי? היילים יורים בשלום-עכשווניקים לפי פקודת הממשלה ושלום-עכשווניקים יורים באוויר אבל מצליחים בכל זאת לפגוע בכמה גוש-אמונימיקים ובזאבי הרב כהנה, שגם הם יורים בכל מי שנמצא בסביבה: עיתונאים, כננים, צלמים. סיכון מקצועי. רק מידה מוגבלת של סכנה. אחר-כך מנקים את הרחוב, סוחבים את הפצועים לבית-החולים, קוברים את המתים, אוכלים, מזוינים, ישנים. למחרת, הכל מתחיל מחדש... הייתי בשתיים שלוש הפגנות של שלום-עכשיו, מתוך תיקווה למצוא שם בחורה סבירה, שתסכים לשכב איתי בלי פילוסופיה, בלי הסה ובלי דן בן-אמוץ, בלי דון מקליון. זיון שקט, יעיל, אפילו בלי שמות, אם הדבר אפשרי. אבל זה לא הלך. האהבה היא בלתי-אפשרית, אבל צריך לאהוב, צריך להעמיד פנים. בעיקר להעמיד פנים. ללסוף את השזיים מבעד לחלוצה ולא לחשוב, כן, על הזיון המשתולל, להתעלם ממנו, לדכא אותו, עד הרגע המתאים... כמו לאהוב את אלוהים ביצר הטוב וביצר הרע. זאת אומרת, לזיון ולחשוב על אלוהים, ללסוף ולחשוב עליו. צלם את אלוהים. זה השיא... רק איוה שקט שחולך ומכסה אצלם של שחור ומלטף. שקט של מהחרד השני. הזרע נחת על הסדינים ועכשיו אפשר לישון. גו יוכל לצאת מלילה כזה, ממש כמו בסרט אמריקאי. הצעיר מתייצב מול אמו ואמר לה, אז מה, בגלל שאת הזדיינת לילה אחד, ובטח הנית, אני חייל לך משהו? הוא צודק או לא. מויסקת רקע. קאט... מה יקרה אם אני אירה, ככה סתם? מהבאים, יעקו כולם. מיטשרה, בולשת, פעילות. התמונה התפרסם בכל העיתונים. ייכתב שאי גברתי על כל הכנופיה. צילמתי ולחמתי. הם לבשו מדים זוהרים: של אש"ף, של כהנא, של שלי"ש, של רק"ח, של המפלגה הנאצית בווארית, של האינטרנציונאל הסוציאליסטי, של שליחי המאדים, של מגורשי ויאט-נאם, של הללי יום הכיפורים. של הצלבנים. הם באו אלי, כי הם ידעו שאני צלם-עיתונות, וכך יוכלו להגיע מהר יותר לזיזיעתה של הרשות העליונה, רבותי, ששוב איננה האלוהים, כמובן..."